
HUSZADIK SZÁZADI DOKUMENTUMOK

Z. Tóth Csaba

EURÓPA ELRABLÁSA

– egy forgatókönyv a XIX. századból –

A II. világháborút követő európai egyesítési folyamat forrásvidékeit kutatva egy könyvre bukkantam a múlt év végén, amely New York-ban jelent meg 1899-ben, s amelynek ismeretében felül kell vizsgálnunk az Európai Unió közvetlen előzményeire vonatkozó nézeteket. A mű szerzője ma már a műveltebb nagyközönség számára is ismeretlen, rovatunk olvasóinak a neve mégis sokat mondhat. *William Thomas Stead* (1849-1912), korának híres újságírója, lapszerkesztője, de mindenekelőtt a *Rhodes-Milner csoport* egyik alapítója volt, kijelentéseinek és kérdésfeltevéseinek „prófétikus” súlyát ez adja meg.

Több más társához hasonlóan, akik Oxfordban és Cambridge-ben *John Ruskin* odaadó tanítványai voltak, Stead is a Brit Birodalom és kiterjesztésének lelkes, fáradhatatlan híve volt. Huszonkét évesen, 1871-ben kezdett el dolgozni egy vidéki lapnál, egy év múlva már kinevezték főszerkesztőnek. Hamarosan nemzetközi hírnévre tett szert cikkeivel, amikor 1880-ban az Astor család által finanszírozott *Pall Mall Gazette* főszerkesztő-helyettese, majd főszerkesztője lett (ugyanaz a család segítette később a Rhodes-Milner csoport által uralt *Times* napilapot, és az ő clivedeni kastélyukban találkoztak rendszeresen a csoport tagjai). Steadet és lapját szorgalmasan támogatta a konzervatív, majd liberális *W. E. Gladstone*, aki a whigek (liberálisok) élén 1868 és 1894 között négyszer volt Anglia miniszterelnöke. A *Pall Mall Gazette*-nél dolgozott 1881-től *Alfred Milner*; Cecil Rhodes későbbi titkos társaságának oszlopos tagja is. Stead, immár a *Rhodes Trust* segítségével 1890-ben megalapította nemzetközi havilapját, a *Review of Reviews*-t, amelynek amerikai kiadása 1891-től, ausztrál-ázsiai kiadása pedig 1892-től jelent meg, és a csoport szócsöveként a brit birodalmi törekvések továbbvitelének, a világ amerikanizációjának bevallott ügyét szolgálta.

Stead, aki politikai nézeteiben liberális, hitében nonkonformista volt – apja kongregacionalista lelkészként dolgozott, s maga is a felekezet iskoláiba járt –, az újságírást szószéknek tekintette, ahonnan hatást gyakorolhat a társadalom felfogására. Számos területen lépett fel hatékony véleményformálónaként, az angol-orosz antant szorgalmazásától az angol büntetőjog reformjáig, a nemzetközi béke megőrzésétől a brit haditengerészet fejlesztéséig. A meglehetősen nyughatatlan vérmérsékletű Stead, mindenhol igyekezett személyesen jelen lenni: többször fogadta az orosz cár, akivel ő készített először interjút, többször járt a Vatikánban, és tanulmányozta az oberammergaui híres passiójátékokat is, melyekről három könyvet írt. *Borderland* címmel 1893-tól négy éven át spiritualista folyóiratot adott ki, *Helena Petrovna Blavatsky*, a Teozófiai Társaság vezetője Steadet, akit személyesen is ismert, *jó okkultistának* nevezte. Stead az 1899 októberében kirobbant angol-búr háborút ellenezte, de úgy tűnik, ez előre kigondolt látszat-oppozíció volt a közvélemény számára: hiszen legszorosabb barátja a titkos társaságban

a búr háborút kirobbantó Cecil Rhodes, Dél-Afrika miniszterelnöke és Alfred Milner, dél-afrikai gyarmatügyi főbiztos volt, akik ebben a háborúban a terjeszkedésük útjában lévő holland telepesek tízezreit, nőket, gyerekeket is koncentrációs táborokba záratnak, ahol nagy részük el is pusztult. 1904-ben Steadnek a békéltetés volt a feladata Dél-Afrikában, e kör érdekei szerint, ez is a csoport tudatosan kezelt ellentmondásainak egyike, melyekkel minden lehetséges szituációt le akart fedni. Steadet Béke Nobel-díjra jelölték 1903-ban, a nemzetközi békéért – valójában egy *pax britannicá*-ért – tett fáradozásaiért. 1912-ben harmadik amerikai útjára indult, hogy felszólaljon az *Emberek és Vallások az Egyetemes Békéért* című nemzetközi konferencián, de nem érkezett meg: április 15-én a Titanic utasaként az Atlanti-óceánban lelte halálát.

Ismeretésünk tárgya 1899 elején megjelent műve, *The United States of Europe on the Eve of the Parliament of Peace* (Az Európai Egyesült Államok a béke parlamentjének előestéjén, Doubleday and McClure Co., New York), amelyet nem vizsgált sem Quigley, sem Sutton, az 1898-as év két, általa döntőnek tartott eseménye hatására született meg: Amerika először kezdett gyarmatosító háborúba április 25-én, melynek során Spanyolországtól elfoglalta a Fülöp-szigeteket, a közeli Guam-szigeteket, Kubát és Puerto Ricot. Az ellenségeskedés a Maine cirkáló gyanús fölrobbanásával indult, melynek hatására az USA ultimátumot intézett a spanyolokhoz, akik ezt hajlandóak voltak teljesíteni, birtokaikat mégis lerohanták az őslakosok „fölszabadítása” ürügyével. Másik a fegyverzetcsökkentés és a konfliktusok békés rendezése érdekében az orosz cár, II. Miklós által összehívott békekonferencia. Stead 1898 szeptemberétől európai körutat tett, hogy személyes benyomást nyerjen vezető személyiségek nézeteiről e két világpolitikai eseménnyel kapcsolatban. Tapasztalatainak élményszerű krónikája ez a könyv. Stead jól láthatóan arra törekedett, hogy eszméivel, ötleteivel befolyásolja a dolgok alakulását, az orosz cár kezdeményezését konkrét javaslatokkal az anglo-amerikai elképzelések irányába terelje, nehogy ellenük szövetkezzenek az oroszok egy európai együttműködés megteremtésében, aminek jele volt a német, orosz, osztrák császárok szövetsége 1881 és 1887 között. Ahogy akkortájt a német *Tageblatt*-ban az orosz külügyminiszter, Muravjev gróf kifejezte: *Anglia mottója mindig is az oszd meg és hódíts volt. A római birodalom legvadabb terjeszkedése idején is csak szopós csecsemő volt John Bullhoz képest... semmi sem védheti meg a karmaitól a civilizációt, csak egy európai koalíció, amely kihúzza a fogait és kitépi a körmeit ennek a földrészevő szörnnyetegnek.*

Stead egyebek között az angolok tengeri szupremáciáján alapuló status quo szentesítését is remélte a békekonferenciától, melyre 1899. május 18. és június 29. között került sor Hágában 26 ország képviselőinek részvételével, és amelyen ő végig jelen volt. A konferencia egyik maradandó eredménye a manapság épp relativizálni akart Hágai Nemzetközi Bíróság, melynek megalakítására Stead többször is javaslatot tett könyvében. Mint jellemző példát megemlíthjük, hogy e konferencián a hatfős amerikai delegáció három meghatározó alakja szorosban kapcsolódott

a *Skull and Bones* rendhez: az elnök *Andrew Dickson White*, 1853 óta rendtag, a Cornell, majd a Johns Hopkins egyetem első elnöke, az Amerikai Történelmi Társaság alapítója, később berlini nagykövet, *Stanford Newel*, Belgium amerikai nagykövete, 1861 óta rendtag és *dr. Seth Lou*, a Columbia egyetem elnöke, akinek apja, *Abiel Abbott Lou*, a Russell-féle ópium-szindikátus partnereként szerezte jelentős vagyonát, mellyel részben a Columbia New York-i campusának megépítését támogatta (ld. előző számunk cikkét).

Stead elhintett eszméinek középpontjában, mint könyvének címe is mutatja, az európai államok föderációban való egyesítésének nagyvonalú gondolata áll, melynek mintája az Amerikai Egyesült Államok. Ahhoz képest, hogy ennek az egyesítésnek akkoriban még csírája sem létezett, az elképzelés meglepően konkrét formát öltött. Úgy tűnik, mintha egy régi titkos tervet nyilatkoztatna ki, különösen ami a „birodalomépítésről” szóló receptet illeti. Az államok közti szövetség, a birodalmi egység gondolata természetesen nem új, mint könyvében maga is említi, ez megjelent a görögök ún. *amphyktionikus* tanácsában, az *Imperium Romanumban*, majd a XVI. század végén VIII. *Henrik* javaslatában, mellyel az angol király európai keresztény nemzetközösség igényét fogalmazta meg, vagy az ugyancsak angol *William Penn*-nél, aki egy közös európai diétáról, parlamentről érkezett 1693-ban, s folytatja *Kantnak Az örök béke felé* című írásával (1795), a három *Napóleonnal*, az idealista *Victor Hugoval* és a „látnok” *Mazzinivel*.

De a mai Európai Unió konkrét, gyakorlati előzményeit illetően feltűnően árulkodóak Stead kijelentései. Leírja, hogy ő már az 1880-as angliai választások idején, amikor Gladstone újraválasztása mellett sikeresen kampányolt, az általa írt választási kiskatéban megfogalmazta ennek az európai egységnek a szükségességét:

Kérdés: *Mi Anglia missziója külföldön?*

Válasz: *Fenntartani az európai összhangot – ami az Európai Egyesült Államok csírája –, az elkülönült cselekvéssel szemben; megalapozni egy római békét (pax romana) a sötétbőrű fajok között Ázsiában, Polinéziában és Afrikában; egyesíteni az angolul beszélő fajok minden ágát egy angol-szász bund-ba, és elterjeszteni a Szabadságot, a Civilizációt és a Kereszténységet szerte a világon.*

E látszólag nemes célok szinte szó szerint egybeesnek a Cecil Rhodes hitvallásában foglaltakkal (Országépítő, 2002/2), leszámítva, hogy Rhodes nem nevesítette ebben az Európai Egyesült Államokat, csak a világ nagyobb részének egyesítéséről beszélt, *a mi uralmunk alatt*. Ebből arra lehet következtetni, hogy Stead és Rhodes már 1880 körül jól ismerték egymást. Úgy tűnik, Stead a kereszténységet is Rhodeshoz hasonlóan értékelte, vagyis csupán egy hatékony szervezetet és ideológiát látott benne, mellyel kordában lehet tartani nagy tömegeket. Mivel Stead e könyvében csak akkor említi a kereszténységet, amikor modern formáját *civilizált pogányságnak* nevezi, dicsérve az antik Róma eredeti szellemi nagyságát, nem egészen érthető, mit is értett Stead kereszténységen, de az angolok által terjesztett szabadság és civilizáció iránt is lehetnek kételyeink, ha nem egyfajta korlátozott sznobéria vezet bennünket. Nem véletlen az európai hagyomány keresztény tartalmára való hivatkozás problematikusága az EU-alkotmány mai szövegezői számára, valószínű, hogy így is, úgy is távol fog állni a dolog a kereszténység szellemétől.

Stead így folytatja: *Az elképzelés azokban a napokban*

(1880) *csak kevesekre korlátozódott, de manapság a Lord Rosebery és Lord Salisbury (Kerekasztal-csoport tagjai) által vezetett pártok versenyeznek egymással az iránti készségükben, hogy az európai összhangot az Európai Egyesült Államok csírájaként ismerjék fel, és a hat nagyhatalom összehangolt cselekvését a keleti kérdéssel kapcsolatban valamennyi európai állam föderális uniójává fejlesszék. Talán érdemes kialakítani ennek az új organikus entitásnak az eszméjét, amelynek megteremtése külpolitikánk elsődleges célja (!). Vajon megismételjük-e Frankenstein bűnét, vagy mint Pygmalion, megformálunk egy gyönyörű teremtményt, amelybe egy meghatározott pillanatban az istenek lehellik az élet lehelletét? ... Volt egy szép Európa a régiek mitológiájában, akit Jupiter megszeretett, és akinek története korábban azt az eszmét sugallta Tennielnek, hogy John Bull sikeresen törekedhet eljátszani az istenek és emberek atyjának szerepét.*

John Tenniel neves angol illusztrátor (1820–1914), azonban a fenti felfogás John Bull és ugyanúgy Uncle Sam törekvéseiről a liberális-unionista Steadnek is sajátja. Erről tanúskodik egyik meglehetősen elfogult megjegyzése: *Ahogy II. Miklós minden oroszok cárnja, úgy Viktória királynő minden szárazföld és minden tenger császárnője*. Ez a konokul, ám nem minden rátermettség nélkül gyarmatosító brit mentalitás konzervatívából fokozatosan liberálissá alakult a XIX. század folyamán, ahogyan *Richard Cobden*, a szabadkereskedelem apostola, megértve az idők szavát – más jelleggel, tartalommal, de kissé a mi Széchenyinkhez hasonlóan –, már 1835-ben jelezte ennek az átalakulásnak a szükségességét Anglia számára: *Lángoló hittel hisszük, hogy nemzetünk virágzásának egyetlen esélye a rendszerünk mielőbbi újramodellálásában rejlik, amennyire csak lehet, megközelítve az amerikaiak tökélyre vitt módszereit.* (idézi Stead: *The Americanisation of the World or the Trend of the Twentieth Century*, Review of Reviews, London, 1902.). Ez a cobdeni megközelítés évtizedekkel később, Stead számára, miként Rhodesnak is, már az angol-amerikai unió létrehozásának szükségességét jelentette. Ennek kapcsán Stead szót ejt a világhatalom ominózus kérdéséről, és önkéntelenül is bevillágít a brit küldeztudat elavult, sőt patológiusan torz alapjaiba, ezért nagyon fontosnak tartom hosszabban idézni: *A dagályos kifejezés, 'világhatalom', olyasmiről, amire gyanakodva nézünk hosszú tapasztalat tanít bennünket. Nem szabadna ennek ambícióknak válnia, kivéve az eszmék befolyását és példaadásunk erejét. Az a kísértés, hogy azt higgyük, mi vagyunk a Mindenható kormányzója kezünkben villámokkal, hogy megbüntessük a gonosztevéket, ez a legrafináltabb kísértések egyike, amellyel a Gonosz csábítja a jóakarató embereket, hogy politikai ügyekbe kezdjenek, ami így nemsokára elválaszthatatlan lesz a kalózkodástól. Azonban figyelembe véve, hogy az angolul beszélő ember ki van téve annak a veszélynek, amit a hatalom majdnem ellenállhatatlan kísértése jelent, azok az előnyök, amelyek a Faj Újraegyesítésével megszerezhetőek, olyan nagyok, hogy igazolják ennek a kockázatnak a vállalását. (!) Ez az újraegyesítés, túlzás nélkül szólva, nem pusztán a legrövidebb, hanem az egyetlen utat jelenti a világ számára, amelyen elérhetjük annak az ideálnak a megvalósítását, melyet oly nemesen írt le Sir John Harrington az 'Oceana'-ban: 'Mi lenne, ha a világ ismét látná a megfiatalodott és szárnyaló Római Sast? Ha ehhez hozzáadják a polgári szabadság propagálását, a lelkiismereti szabadság propagálását, akkor ez a birodalom, a világnak ez a patrónusa,*

Krisztus királysága lenne. E közösség (Stead szóhasználatával: Commonwealth) Isten követe lenne a földön... és karjai szent menedékként terjesztenék ki Isten áldását a szorongatott világra, szárnyainak árnyékában Sabbath-ot adva a földnek, megpihenést a munkától.'

Azt hiszem, hogy ami hazugság, káosz és kataklizma még előttünk áll, végső soron az anglo-amerikai néplelekben rejlő fenti önellentmondásból fog előtömi a világban, amely ellentmondás abban áll, hogy képtelenek lemondani egy elavult, földi-birodalmi impulzusról, ugyanakkor azt hiszik, sokszor naívnak tűnő meggyőződéssel, hogy ezzel „krisztusi” világot teremtenek. Mint ahogy eddig láthattuk a XX. századi történelemben, ez rendszerint épp a valódi Krisztus-impulzus, a hirdetett szép elvek legdurvább megrontását eredményezte. Bár olyan keresztény elvekről beszélnek, mint az emberi jogok, a szabadság, az igazságosság, a demilitarizálás; végül mindig kiderül, hogy saját uralmukat értik rajta, amely lényegében minden más kezdeményezést, eszmét kizár. Mondhatnánk, hogy ez gyakran sajátja a világmegváltó, intézményesült eszméknek, ám itt – nagyon hasonlóan az egyházi impulzushoz – mintha a hatalmi univerzalizmus prototípusával találkozoznánk.

Bár Anglia 1945 után, mint mondják, megszűnt gyamatbirodalom lenni, korántsem adta fel régi álmait: már a XIX. század második felétől, oldalán az USA-val, felvértezve tőkével, fegyverekkel, és érdekeinek megfelelő eszközként használva a szélsőbal- és szélsőjobboldali ideológiákat, csoportokat és rendszereket, monomániásan halad célja felé. E hosszú menetelésében fontos, sőt a legfontosabb állomás az *Európai Egyesült Államok* megeremtése. A szándék változatlan fennmaradására említhetnénk *Churchill* egy érthetően keveset idézett beszédét is: *Mi természetesen nem kívánjuk, hogy az Egyesült Európa gondoskodjon a nemzetközi viszonyok valamennyi problémájának végső és teljes megoldásáról. Egy tekintélyes, mindenható világrend megeremtése a végső cél, amely felé törekedniünk kell. Bizonyos hatékony világkormány felállása és gyors cselekvésbe lendülése nélkül a béke és az emberi fejlődés kilátásai sötétek és kétségesek. De ne értsük félre a fő kérdést: Egyesült Európa nélkül nincs biztosítva a világkormány jövője. Ez sürgős és elengedhetetlen lépés ezen ideál megvalósítása felé.* (Egyesült Európa Találkozó, 1947. május 14., Royal Albert Hall, London). Hasonló értelemben nyilatkozott a Kerekasztal csoport egyik amerikai tanítványa, a kevésbé ismert, de *Brzezinski*re, *Kissinger*re vagy *Huntington*ra nagy hatást gyakorló *Robert Strausz-Hupé* 1955-ben: *Vajon a jövőendő világrend az amerikai egyetlen birodalom lesz-e? Annak kell lennie... Az amerikai nép küldetése, hogy eltemesse a nemzetállamokat, és az ezektől megfosztott népeket nagyobb uniókba vezesse...* (EIR. 2002. Jan. 25. 'Open Conspirators' Behind Sept 11 Coup Plot).

Noha nem nehéz ilyen hitvallásokat találni, mégis kevesen óhajtának tudomást venni a bennük foglalt tényekről, tendenciákról, és így alapvetően téves, sematikus ítéletekhez jutnak mind az európai, mind a magyar történelem és politika újabbkori alakulását, vagy az egészséges emberi fejlődés irányát illetően, és nem ismerik fel a főként a Kerekasztal csoporttal fémjelvezhető anglo-amerikanizmus valódi történelmi szerepét. A tények pedig azt mutatják – függetlenül az általában problémás vagy eleve manipulatív szándékkal terjesztett összeesküvés-elmélektől –, hogy valóban van bizonyos kísérteties receptszerűség abban, ahogy – a *fabiánus H.G. Wells* szavával szólva –, az

open conspiracy zseniális háttérpolitikusai vállalva a francia *secret conspiracy*-nal, és a lelkek jezsuita konkvisztádoraival, valamint egyéb, érdekeltté tett nemzetközi tényezőkkal különböző uniók létrehozására törekedtek a XX. században, előbb az *oszd meg és uralkodj*, majd az *egyesütsd és uralkodj* elve alapján. Szembenálló országokat, birodalmakat teremtenek, pénzelnek, majd egymás ellen fordítják őket, s egyszersmind részt vesznek a háborúkban és a háborús üzletben mindkét fél oldalán, végül pedig – egyetlen igazi győztesként – az újjáépítésben is, kiterjesztve hatalmukat a föld távolabbi régiói felé. Szovjetunió, Harmadik Birodalom, Európai Unió, Afrikai Unió (dél-afrikai központtal alakították 2002-ben), Arab Unió, Kelet-Ázsiai Unió, VilágUnió? A sor folytatható, hiszen például az európai egyesítéssel kapcsolatban maga *Averell Harriman*, a *Skull and Bones* rend és a pénzhatalom egyik kulcsembere egy 1971-es hivatalos interjúban, melyben a Marshall-tervről és az európai egyesítésről volt szó, így beszélt az *Európai Unió atyjaként* magasztalt *Jean Monnet*-ről: *On the sidelines we had Jean Monnet (az oldalvonalakon ott volt nekünk J. Monnet), és vázolta a menetrendet: A mi egész felfogásunk az európai egyesítésről az volt, hogy először a gazdasági egyesítésben kellene közreműködni. Azután reméltük, hogy biztosítjuk a gazdaságikatonai, és végül a politikai egységet.* Reményeik valóra váltak, sikereik háttörzongatóak.

Mindebből világosan láthatjuk, kik voltak az igazi kezdeményezők és a folyamatok kézbe tartói, akikről ma szemérmesen hallgat a tömegpropaganda. Nyilván bevallhatatlan, hogy Európa népei előbb-utóbb egy anglo-amerikai unió alárendelt részei lesznek. Akik ma azt mondják, hogy az EU bármiben is kedvez a nemzetállamoknak, a helyi érdekeknek, netán az egyes emberek, sajnos tévednek, s óhatatlanul megtévesztenek másokat. Ha ma még vannak is kedvező jelek, később, mikor már mindenki benne lesz az EU-ban a csatlakozandók közül, átadják a helyüket egy teljesen centralizált politikának, és minden az anglo-amerikanizmus irányába fog eltolódni. A dolgok úgy állnak, hogy a XIX. századi szociáldarwinizmussal és imperializmussal jóvátehetetlenül megfertőzött brit-amerikai titkos társaság egyáltalán nem a feltétlen jóakarat jegyében gondolkodik saját gyermekéről, az Európai Unióról. Ha a machinátorok rejtett dialektikájával gondolkozunk, mellyel a valóság működését kívülről harmadikként akarják uralni, belekalkulálva az ellentétes folyamatokat is, akkor meg kell keresnünk az EU ellentétpárját is: ez ma nyilvánvalóan az iszlám világ, a későbbiekben valószínűleg Kína. Vajon bekövetkezik, hogy pajzsként és csalinnak fogják felhasználni térségünket, a nyugat előőrseit, egy eszkárlódó Kelet-Nyugat háborúban, amire már régen utalnak, s ami, úgy tűnik, 2001. szeptember 11-én kezdődött el?

De térjünk vissza a kezdetekhez, és nézzük meg *Stead* néhány *látmoki* sugallatát 1899-ből, melyek ma az EU gerincét alkotják:

Mik az újvilág (USA) feltételei? Minden állam egy föderális unióban egyesül, határok és állandó hadsereg nélkül.

... előbb vagy utóbb Európának közös valutája lesz.

Közel vagyunk egy igazi, föderatív Európa megalapításához, melyet nem fog megbénítani a 'liberum veto' (szabad vétőjog) elve.

Az európai 'areopagus'-on a döntéseket abszolút összhang nélkül hozzák majd, és ebben, mint egyéb dolgokban, a kisebbség alá lesz rendelve a többségnek.

Mikor lesz az, amikor az egyesített Európának saját parlamentje lesz?

Az Európai Föderáció a jelen pillanatban olyan, mint egy embrió a magzati élet utolsó fázisaiban. Még nem kész a megszületésre. De megmozdult a tudati élete, és a kontinens már érzi a vajútdást. Ez lassú folyamat. Az Idő nagy születéseire nagy előkészületekre van szükség.

A nagy politikai események előkészítésében a Természet (!) ugyanazzal a majdnem hihetetlen türelemmel és fáradhatatlan bőséggel működik, mint amiről a földkéreg alakulása vagy a magasan organizált fajok evolúciója tanúskodik. Mert, mint Ibsen mondotta, a Természet nem közgazdász. És Európa megalapításának előkészítésében a Természet oly sok mindent a mélybe hajított az előző korok munkájának eredményéből, hogy ez csak a barbárok munkájához hasonlítható, akik a Praxitelész tanítványai által kifaragott szobrok sírolóköveit készítették, s akik az istenek templomainak páratlan szobrait az oljait építéséhez használták fel.

Ha Európa hozzászokott, hogy egységként cselekedjen, ez idővel létrehozza az Európai Egyesült Államokat, amelyet nem fognak kevésbé üdvözölni azért, mert inkább lesz a kölcsönös félelem és bizalmatlanság szülötte, mint a testvéri szeretet és a jószomszédi bizalomé. (Stead itt az Ottomán Birodalommal kapcsolatos félelmekre utal, a törökökre, akiket bár alkalmatlannak ítélt erre, korábban az európai egységes cselekvés összekovácsolása érdekében látta felhasználhatónak; ld. a külön fordítást.)

Nem érdektelen kitérni arra, hogyan említi Stead a britek útjában álló riválisokat, az akkori világ leghatalmasabb hadseregével, népességével és vonzó természeti kincsekkel rendelkező Oroszországot, a Német Császárságot és az Osztrák-Magyar Monarchiát, mely országok és népeik – minden konzervatív túlkapásaik ellenére – előbb-utóbb valóban a kereszténység – nem az ideológia – uralmának megvalósítására hivatottak. Annak ellenére, hogy Stead kollégái, *William Seton-Watson* és *Henry Wickham Stead* mindent megtettek, különösen a Magyar Királyság nemzetközi hitelének rontásáért, maga Stead feltűnően dicsérő szavakat zeng mindhárom birodalomról és dinasztikus uralkodóikról, de Oroszországról feltesz egy furcsa, szánakozásba csomagolt vészjósló kérdést: *Ki tagadná, hogy... Oroszország eltűnése az európai galaxisból valóban szegénnyé tenne bennünket?* Oroszország ugyanis ekkor, bár voltak pénzügyi nehézségei, ereje teljében volt, és csak a bolsevik kísérlettel lehetett később valóban eltüntetni az európai galaxisból. Vagy: *A modern háború rendkívüli pusztítása azt eredményezheti, hogy még a győzelem is csak a forradalmi anarchizmus győzelmének nyitánya lenne.* Hogy mégis hogyan sikerült francia kölcsönökkel és angol diplomáciával elterelni Oroszországot a németekkel és a Monarchiával való szövetségtől, vagyis az európai koalíciótól az I. világháború előtt, erre a jövőben még érdemes visszatérnünk.

A feltörekvő Németországgal kapcsolatban, talán csak hogy bizalmat keltsen a németekben, Stead úgy véli, az Európai Uniót két nemzet, Anglia és Németország fogja megalakítani, akiket jelenleg *elválaszt bizonyos fiúlsértő disszonancia*, utalva a két ország közötti gazdasági, fegyverkezési versenyre és némelykor gyarmati érdekeik összehúzóására, jóllehet Németország nem fenyegette – ahogy Oroszország és a Monarchia sem – Anglia vagy Amerika területi vagy gazdasági épségét, csupán

a hatalmi egyensúly kialakítására törekedett az egyeduralkodó angolszászokkal szemben. Pusztá szólám volt, hogy Anglia az önvédelem miatt harcol a német militarizmussal szemben. Néhány évtizeddel később épp a német militarizmus fölfeljesztése érdekében gyakorolták ugyanazok a brit körök a megbékéltetés politikáját. Ami a Monarchiát illeti, érdemes ismét idézni e befolyásos véleményformáló szavait: *Határain belül Ausztria felbecsülhetetlen szolgálatot tett a béke ügyéért és a félvad fajok civilizálásáért, akiket megszelídített és féken tartott. Iskolamesterként cselekedett, nem despotikusan, hanem alkotmányos elvek alapján, a ruténokkal és szlovákokkal, lengyelekkel és csehekkel;* Stead nem írta, hogy *a magyarokkal*, hiszen mi alkottuk a dicséretes duális birodalom egyik felét, de gondolatban nyilván folytatta velünk, hiszen lapja, a *Pall Mall Gazette*, melynek irányvonala nem változott főszerkesztőjének elhunytá után sem, 1917. október 26-i számában nyíltan beszél: *A hunok éppoly gyalázatosak, mint a poroszok.* Stead az európai egységet propagálva lelkendezik a csodálatos vitalitású és romolthatatlanul fiatal, sok nyelvű, sok nemzetiségű Monarchia, mint a XIX. század politikai csodája iránt, amikor a Monarchia XIX. századi kétségtelen jogfejlődésére utalt: *Ma nehezen találni olyan közép-európai államot, amely a decentralizáció oly sok problémáját alkotmányos alapon dolgozta ki, mint a Habsburgok birodalma.* Álságos ez a lelkendezés, mert Stead noha jól tájékozott volt, elmulasztotta megemlíteni a birodalmat kiegyezésre, a magyar törvények betartására kényszerítő Deák Ferencet, holott már az egész Árpád-kor hasonló uralkodói eszme jegyében állt. El is kellett tüntetni országunk és népünk tekintélyes részét Trianon süllyesztőjében és végül teljes egészében Jalta után, egy későbbi, irányíthatóbb európai föderáció létrehozása érdekében.

Visszatérve Stead-hez, a szerző, bár láthatóan nem az önvád marcangolásai közepette, mindazonáltal nyíltan összegezi 1898-as európai körútjának tapasztalatait, az óvilág frappáns véleményét az újvilág újszerű akciójáról, Amerika gyarmati háborújáról, s ezzel nem kevés történelmi és aktuálpolitikai áthallással szolgál számunkra, világosan látatva az azóta töretlen tendenciát:

Az amerikaiak humánus lelkesedése a filippinók fősza- badításáért csak álszent maszk, hogy megkönnyítsék hódításukat... Az amerikai deklarációk rosszabbak, mint az angol képmutatás.

Az angolszász mindig úgy kezdi, hogy az eget hívja önzet- lensége tanújául, mellyel szomszédait akarja megsegíteni, de a vége mindig az, hogy ellopja a szomszédok kanálait.

Európa érzékeli, hogy az Egyesült Államok egy felszabadító háborút kezdett, amely, mint az lenni szokott, átalakult hódító háborúvá...

*'Ez pusztán nacionalista gazemberség, gyűlöletes, nyil- vánvaló farizeizmus' – ezek a kifejezések, amelyek nagyjából jellemzik az óvilág ítéletét az új jelenlegi fejlődéséről... – írja Stead minden különösebb magyarázkodás, idealista, netán keresztényi mea culpa nélkül. Holott 1898-ban Amerika éppen a Rhodes-Milner csoport és a Skull & Bones rend közvetlen és közvetett irányításával, a McKinley elnök vezette kormány alatt kezdte meg hódításait a világban. McKinley külügyminisztere, William R. Day, aki előkészítette Spanyolország megtámadását, többgenerációs „csontcsaládból” jött, s a hadügyminiszter *Elihu Root*, aki később *Theodore Roosevelt* kormányában is felbukkan hadügy-, majd külügyminiszterként, korábban a S&B rendtag,*

tengerészeti államtitkár *William Collins Whitney* ügyvédje, leg-szorosabb munkatársa volt (egy korábbi fordításunkban tévesen Carnegie-ügyvédként szerepelt).

Stead egy archaikus szöveggel így jellemzi a hódító USA és kritikusaival általa tapasztalt viszonyát: *A pokol fölkel a mélyből, hogy találkozzon veled eljöveteledkor; fölrázta a halottakat, a föld minden fejedelmét, fölkellette trónjaikról minden nemzet királyait, és mind azt mondják neked: 'Te is olyan gyarló lettél, mint mi? Te is olyan lettél, mint mi? Hogyan buktál le a mennyből, ó Lucifer, hajnal fia?'*

Úgy tűnik, Stead és köre, minden szépelgő máz és propaganda ellenére nem átalotta ezt, vagy másbukott hatalmakat szolgálni hazája világalpolmi céljainak elérése érdekében, a „cél szentesíti az eszközt” régi, jezsuita elve szerint: *Az anglo-amerikai antant adukártya, amely ezentúl (!) vezető szerepet fog játszani az angolul*

beszélő népek minden kapcsolatában a feltékeny és gyanakvó szomszédaitokkal... Ha a dolgok úgy mennek, ahogyan most, minden angolul beszélő ember azt fogja érezni, amit én a háború folyamán, hogy Európa fővárosaiban nem egy, hanem két nagykövete van, és bárhová megy, védelmezi a hatalom, nem egy birodalomé, hanem kettőé, melyek árnyéka az egész világot megtanúthatja békében maradni.

Hogy ez az „árnyék” hogyan istanította békére a XX. századot, vadakat és ezer éve civilizáltakat, és hogyan akarja a XXI. századot is, erre vonatkozóan akár a Rhodes-Milner csoport önvallomásával is felér az alábbi részlet William T. Stead művéből, s bepillantathatunk az unióépítés rejtjeleibe. Azt hiszem, ennek olvastán sok hihetetlen dolog válik hihetőbbé, így a bolsevizmus és a náciizmus anglo-amerikai támogatása és felhasználása, többek között az Európai Unió többlépcsős létrehozása érdekében.

William T. Stead:
AZ EURÓPAI EGYESÜLT ÁLLAMOK
részlet a IV. fejezetből

... két elem szükséges ahhoz, hogy Európa föderációját ugyanazon az úton érjük el, mint amelyen más hasonló léptéki föderációkat létrehoztak:

Az első és legszükségesebb egy rendkívüli erő, amely elég erős ahhoz, hogy szükségessé tegye azok egyesülését, akiknek létét az erő fenyegeti. Más szavakkal: egy mennyei királyság megalapításához szükséges, hogy legyen egy hatékonyan működő ördögöd. John Bull a XVIII. században a gonosz megtestesülése volt, amely ellen tiltakozásul létrejött az Amerikai Unió.

A mi századunkban a francia agresszió fenyegetése volt az, ami elégséges erővel rendelkezett ahhoz, hogy legyőzze a német népek centrifugális tendenciáit. Hol találunk megfelelő ördögöt, hogy legyőzzük a tehetetlenség erőit, ugyanúgy, mint a nemzeti rivalizálás és faji antipátiák legaktívabb elemeit, s így előidézzük Európa föderációját?

A másik elem, ami hiányzik, egy központi hatalom, amely eléggé erős ahhoz, hogy szövetségbe kényszerítse az ellenszegülő államokat. Természetesen van egy nemesebb ideál, amely a szabad és egyenlő államokat önként, saját jóakarattal

ból egyesíthetné a teljes függetlenség alapján. De az emberi természet nem így készült. Általában van egy ellenszegülő kisebbség, melyet kényszeríteni kell az önkéntességre. Majdnem minden európai állam, Anglia sem kivétel, egy folyamat eredményét reprezentálja, melyben egy erős központi hatalom fokozatosan felmorzsolta valamennyi riválisát, és megalapozta a tekintélyt, melyet most elismernek, akár a megegyezés révén, akár azok lefejezésének vagy lemeszárlásának végső folyamata által, akiknek privát és helyi érdekeik arra vezették őket, hogy megtagadják az együttműködést egy nagyobb egységben.

A leghasznosabb analógiák az Amerikai Egyesült Államok és a Svájci Köztársaság. Itt a föderációt a szuverén államok, tartományok együttműködése hozta létre, bármilyen meghatározó központi hatalom beavatkozása iránti igény nélkül. Azonban mind Svájcban, mind az USA-ban a föderáció, amely jóakarattal kezdődött, a továbbiakban fegyveres kényszerrel jött létre, és nem kell meglepődnünk, ha az Európai Egyesült Államok jelentős vérontást követően nyeri el fizikai létét. Ez mindazonáltal részletkérdés, és ezerszer jobb, hogy az embereket azért ölik meg, hogy testük kikövesse a jog birodalma felé vezető utat, mintsem ha pusztán a létező anarchia állandósítása végett gyilkolnák le őket...

Fordította Z. Tóth Csaba